

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 04.09.2024

Vår ref.: 202217394-57 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Oversendelse av klage på vedtak om nye Kvåle transformatorstasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt en klage på konsesjonsvedtaket for nye Kvåle transformatorstasjon. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtaket. Saken sendes herved til Energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE ga den 14. juni 2024 Sygnir AS tillatelse til å bygge nye Kvåle transformatorstasjon i Sogndal kommune i Vestland. Tillatelsen (anleggskonsesjonen) har NVE-ref. 202217394-39.

Bakgrunnen for vedtaket er at eksisterende Kvåle transformatorstasjon er gammel og har ikke kapasitet til å imøtekomme forventet forbruksvekst. Nye Kvåle transformatorstasjon skal erstatte dagens Kvåle transformatorstasjon, som NVE har gitt tillatelse til å rive når den nye er satt i drift.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er fremsatt. I notatet «Bakgrunn for vedtak» av 14. juni 2024, NVE-ref. 202217394-30, er en beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

Klage

Klager er Jarle Skartun som er grunneier og har derfor rettslig klageinteressesom part i saken.

Sammenfatning av klage

Harris Advokatfirma AS skriver på vegne av Jarle Skartun at NVE ikke har foretatt tilstrekkelige vurderinger av alternative plasseringer for transformatorstasjonen, og at hensynet til landbruk ikke er vurdert godt nok. Ifølge klagen vil grunneieren tape både dyrket jord og må redusere sauebestanden, dersom han ikke får ervervet ny fulldyrket jord.

Advokatfirmaet skriver at det er uheldig at NVE i konsesjonsvedtaket legger opp til at nydyrking av areal først skal avklares i detaljplanen og i søknader til kommunen. Advokatfirmaet mener at man dermed kan risikere at nydyrking av areal ikke vil la seg gjennomføre. De skriver også at foreslått plassering for nydyrking er langt unna driftssenteret på gården, og ikke vil kunne erstatte arealet som går tapt. De mener det er behov for å vurdere arealer som er nærmere driftssenteret.

Jarle Skartuns eiendom er en landbrukseiendom i full drift med dyrket jord, og ny transformatorstasjon vil ifølge brevet beslaglegge ca. 5,5 da, og ikke ca. 2,5 da, slik NVE legger til grunn i vedtaket.

Sygnirs kommentarer til mottatt klage

Klagen er i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt Sygnir til uttalelse i e-post av 10. juli 2024. Sygnir kommenterte klagen i e-post av 13. august 2024.

Sygnir skriver at de har gjort tilstrekkelige vurdering av alternative plasseringer for ny transformatorstasjon, viser til konsesjonssøknaden og NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» som belyser temaet. De skriver også at de har vurdert tiltak og ombygging av eksisterende stasjon, men at det har vist seg å ikke være et reelt alternativ ut ifra tilstand, kapasitetsbehov og HMS-vurderinger. Sygnir viser til NVEs vurderinger i konsesjonsvedtaket som konkluderer med det samme, men de kommenterer også at dersom utvidelse hadde latt seg gjøre, ville det også medført et betydelig arealbeslag på Skartuns eiendom.

Sygnir mener at det ikke er riktig at alternative plasseringer ble valgt bort utelukkende på grunn av økonomi, men viser til tabell på side 11 i «Bakgrunn for vedtak» der alternative plasseringer rangeres, og at økonomi kun er ett av 11 punkter som vurderes.

Sygnir viser til samme tabell og skriver at andre vurderte stasjonsplasseringer også er i konflikt med matjord. Alternativ 1 (konsesjonsgitt) og alternativ 2 berører begge Skartuns eiendom, men alternativ 2 er vurdert til å kunne gitt mer uheldig utslag for Skartun sin eiendom, med tanke på drift av landbrukseiendommen. Sygnir skriver at de andre vurderte plasseringene som ikke er i konflikt med Skartuns eiendom, også berører jordbruksområder.

Sygnir skriver at de har vært opptatt av å iverksette avbøtende tiltak for matjord. I følge Sygnir er masselageret på Vatnasete valgt etter flere møter, og i samråd med grunneier Skartun. De skriver at de ønsket at matjorden skulle bli på Skartuns eiendom, selv om det ville vært enklere og billigere å transportere den til naboeiendommer. De viser til kap. 5.8 i konsesjonssøknaden.

NVEs vurdering av mottatt klage

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til Energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

NVE mottok totalt én klage på vedtaket innen klagefristen, og denne tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt disse klagene i tråd med forvaltningsloven § 33.

Klagegrunnene

NVE kommenterer forhold som klagerne anfører, og som ikke tidligere er vurdert, og forhold som vi mener bør utdypes nærmere.

Skartun mener at alternative stasjonsplasseringer ikke er vurdert godt nok, og at økonomi var eneste vektlagte argument for omsøkt plassering. NVE har omtalt dette i kapittel 3.3.1 i vårt notat «Bakgrunn for vedtak». Vurdering av plassering er et gjennomgående tema i NVEs notat, hvor vi har konkludert med at konsesjonsgitt plassering er den beste løsningen for samfunnet.

Skartun mener at verken NVE eller Sygnir har vurdert virkninger for matjord godt nok. NVE har omtalt dette i kapittel 3.3.5.1 i «Bakgrunn for vedtak», der vi blant annet vurderer de alternative stasjonsplasseringenes virkninger for matjord. I dette avsnittet har NVE lagt til grunn at 3,5 dekar dyrket jord blir permanent beslaglagt, og ikke 2,5 som det står i klagen.

NVE har satt følgende vilkår i konsesjonen som omtaler matjord:

- Matjord som blir berørt av tiltaket skal flyttes til et område ved Vatnasete i Sogndal kommune og opparbeides som nytt landbruksareal. Sygnir skal beskrive hvordan jordmassene håndteres i detaljplanen.

I konsesjonen stiller vi også krav om at detaljplanen skal inneholde en beskrivelse av:

- hvordan Sygnir kan redusere arealbruken til midlertidige riggområder og begrense fjerningen av frukttrær. Sygnir skal vurdere om riggområdet på dyrket jord som er tegnet inn på arealbrukskartet datert 6.12.2023 kan deles opp og beskrive hvordan arealer på stasjonstomten og/eller veien kan benyttes som midlertidige riggområder
- hvordan midlertidig riggområde skal istandsettes og tilbakeføres med tilsvarende jordbrukskvalitet som området har i dag
- hvordan matjordressursene skal håndteres og opparbeides på permanent masselager

Vilkår om omdisponering av matjord er i tråd med uttalelser som kom fra Statsforvaltaren i Vestland, Fylkeskommunen i Vestland og Sogndal kommune som oppfordrer til å ta vare på matjord ved å finne areal til nydyrking. NVE har ikke mottatt signaler på at omdisponeringen ikke skal la seg gjøre, og vi mener våre vilkår i konsesjonen reduserer de negative virkningene av tiltaket så langt det er mulig.

NVE gjennomførte offentlig høring av konsesjonssøknaden vinteren 2022. Skartun uttalte seg ikke til søknaden.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 14. juni 2024. Klagen oversendes derfor Energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

Advokatfirmaet Harris DA - Kathrine Lien Mjell
SYGNIR AS
SYGNIR AS - Thorleiv Hurthi
Jarle Skartun